

Tentamen i Elektromagnetisk fältteori för F2.
EEF031 fredagen den 24 augusti 2007 kl. 8:30-12:30.

- Tillåtna hjälpmedel:** BETA, Physics Handbook, Formelsamling i elektromagnetisk fältteori, Valfri kalkylator men inga egna anteckningar utöver egna formler på sista bladet i formelsamlingen för elektromagnetisk fältteori. Markus Johansson, Tel. 772 5052.
- Förfrågningar:**
- Lösningar:** Anslås på kursens hemsida efter tentamenstidens slut.
- Resultat:** Anslås på kursens hemsida senast den 14:e september.
- Granskning:** Sker på plats och tid enligt resultatlistan.
- Betyg:** Sänds till betygsexpeditionen senast den 21:a september.
- Kom ihåg:** Poängavdrag görs för otydliga figurer, utelämnade referensriktningar, dimensionsfel och utelämnade motiveringar

Svaren på förståelsedelen skall ges på tesen som lämnas in. Flervalsfrågorna besvaras med att markera en av rutorna på tesen efter varje påstående. En och endast en ruta på varje rad skall markeras.

De tre svarsalternativen (från vänster till höger) är *Rätt*, *Vet ej*, *Fel*. Riktigt svar på ett påstående ger +0.2 poäng. Oriktigt svar ger -0.2 poäng. Vet ej är neutralt och ger 0 poäng.

Förståelseuppgifterna ger maximalt 1 poäng och lägst -1 poäng. Man kan därför få 1 poäng även med ett vet ej svar.

Namn:.....

Email:.....

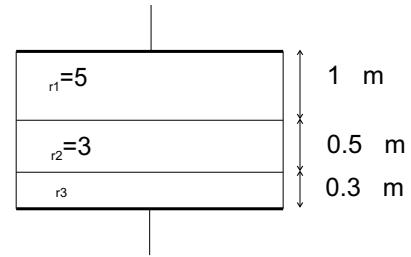
Personnummer:.....

Lycka till!

1

Problemlösningsdel (8 poäng)

A) Mellan två plattor har vi tre stycken olika dielektriska material, se figuren. Vi vet dielektricitetskonstanterna för två av materialen men inte för det tredje. Kapacitansen mellan plattorna är 6.123 nF och plattarean är 4 cm^2 . Bestäm med hjälp av de här uppgifterna och figuren dielektricitetskonstanten för det okända materialet.

Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift B, C, D och E)

B) Den elektromagnetiska teorin baseras på postulat. Vilket eller vilka av följande påståenden om den grundläggande fysiken i uppgift A är riktiga?

	Rätt	?	Fel
För en fullständig beskrivning av den fysikaliska grunden behövs exakt ett postulat.	☐	☐	☐
För en fullständig beskrivning av den fysikaliska grunden behövs exakt två postulat.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på Gauss lag och på att E-fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att källan till E-fältet är laddningstätheten/ ϵ_0 och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att rotationen av B-fältet är lika med strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐

C) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	Rätt	?	Fel
E-fältets tangentialkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan olika material.	☐	☐	☐
E-fältets normalkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan olika material.	☐	☐	☐
D-fältets normalkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan olika material.	☐	☐	☐
Spänningen mellan två punkter representerar arbetet per laddningsenhet att föra en laddning mellan punkterna.	☐	☐	☐
Man kan alltid lösa Poissons ekvation med hjälp av spegling.	☐	☐	☐
Man kan definiera kapacitans för en enskild ledare.	☐	☐	☐

D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	Rätt	?	Fel
Källan till det elektrostatiska fältet är stillastående laddningar.	☐	☐	☐
Kirchoffs strömlag bygger på laddningskonservering.	☐	☐	☐
Eftersom det elektrostatiska fältet är rotationsfritt kan en potential definieras.	☐	☐	☐
Kapacitansen hos en ideal kapacitans beror av pålagd spänning.	☐	☐	☐
Med givna randvillkor är lösningen till Laplaces ekvation entydig.	☐	☐	☐
Enheten för elektrisk potential är Nm/As.	☐	☐	☐

E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

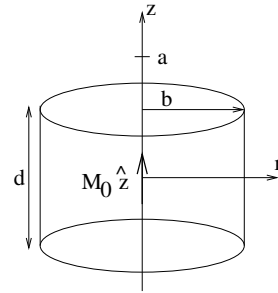
	Rätt	?	Fel
Fältet utanför en oladdad ihålig metallsfär med en punktladdning i håligheten beror på punktladdningens placering i håligheten.	☐	☐	☐
Fältet utanför en laddad ihålig metallsfär är samma som det från en ensam punktladdning placerad i platsen för centrum på sfären.	☐	☐	☐
Den elektriska susceptibiliteten, χ_e , relateras till den relativa permittiviteten, ϵ_r , som $\epsilon_r = 1 + \chi_e$.	☐	☐	☐
Källan till förskjutningsfältet är polarisationsladdningarna.	☐	☐	☐
Dielektriska egenskaper modelleras med hjälp av magnetiska monopoler.	☐	☐	☐
Inuti en perfekt ledare är det statiska E-fältet noll.	☐	☐	☐

2

Problemlösningsdel (8 poäng)

A) En cylindrisk permanentmagnet har konstant magnetisering $\mathbf{M} = M_0 \hat{\mathbf{z}}$ enligt figur. Beräkna magnetiseringsströmtätheten och ytmagnetiseringsströmtätheten. (4 poäng)

B) Beräkna även magnetfältet i en punkt $z=a, r=0$ ovanför magneten, dvs i punkten $z=a$ sådan att $a > d/2$. (4poäng)

Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift C, D, E och F)

C) Den elektromagnetiska teorin baseras på postulat. Vilket eller vilka av följande påståenden om den grundläggande fysiken i uppgift A och B är riktiga? **Rätt ? Fel**

- För en fullständig beskrivning av den fysikaliska grunden behövs exakt ett postulat.
- För en fullständig beskrivning av den fysikaliska grunden behövs exakt två postulat.
- Den fysikaliska grunden baseras på Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.
- Den fysikaliska grunden baseras på Gauss lag och på att E-fältet är rotationsfritt.
- Den fysikaliska grunden baseras på att källan till E-fältet är laddningstätheten/ ϵ_0 och på att E-fältet är konservativt.
- Den fysikaliska grunden baseras på att rotationen av B-fältet är lika med strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.

D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

- Vid spegling av strömmar kan man i vissa fall spegla i isolerande ytor.
- En ström i en kabel är ett exempel på en konvektionsström.
- Ett blixtnedslag är ett exempel på en konduktionsström.
- Ohms lag gäller för en konduktionsström.
- Ohms lag gäller för en konvektionsström.
- Strömtäthetens tangentialkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan två material med olika σ .

E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

- En laddad partikel som rör sig i ett tidskonstant magnetfält accelereras.
- En laddad partikel som rör sig i ett tidskonstant magnetfält ökar sin hastighet.
- H-fältet spelar samma roll i magnetostatiken som E-fältet i elektrostatiken.
- Enheten för magnetfält är Vs/m^2
- Lorentzkraften beror bara på det magnetiska fältet.
- Ytintegralen av B-fältet över en sluten yta är alltid noll.

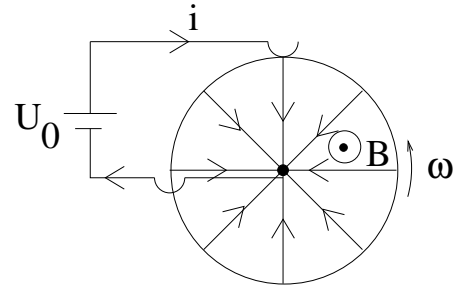
F) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

- Om ett material är anisotropt betyder det att har samma egenskaper i alla riktningar.
- Magnetiska monopoler används för att modellera magnetiska egenskaper.
- För en bra permanentmagnet spelar det ingen roll hur hystereskurvan ser ut.
- B-fältets normalkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan två material om det går en ytström i gränsen.
- B-fältets tangentialkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan två material om det går en ytström i gränsen.
- H-fältets normalkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan två material om det går en ytström i gränsen.

3

Problemlösningsdel (8 poäng)

A) En enkel likströmsmotor består av ett ekerhjul med radien a och n stycken ekrar. Hjulet befinner sig i ett axiellt homogent magnetfält med styrkan B_0 . Varje eker har en resistans R medan resistansen hos nav och periferi är försumbara. Motorn är ansluten till en likspänning U_0 . Beräkna motorns mekaniska effekt samt vridmoment som funktion av vinkelhastigheten ω .

Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift B, C, D och E)

B) Den elektromagnetiska teorin baseras på postulat. Vilket eller vilka av följande påståenden om den grundläggande fysiken i uppgift A är riktiga?

	Rätt	?	Fel
För en fullständig beskrivning av den fysikaliska grunden behövs exakt två postulat.	☐	☐	☐
För en fullständig beskrivning av den fysikaliska grunden behövs exakt fyra postulat.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på Faradays lag.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐

C) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	Rätt	?	Fel
För en plan våg i en metall är E och H-fälten förskjutna 45° från varandra.	☐	☐	☐
B-fältet är källfritt även i elektromagnetismen.	☐	☐	☐
En plan våg är alltid linjärt polariserad.	☐	☐	☐
En elliptiskt polariserad våg kan aldrig vara en plan våg.	☐	☐	☐
Fältet hos en plan våg är konstant vinkelrätt mot utbredningsriktningen.	☐	☐	☐
Förskjutningsströmmen är lika med tidsderivatan av D-fältet.	☐	☐	☐

D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	Rätt	?	Fel
Enligt Lentz lag motverkar inducerade strömmar det ursprungliga magnetfältet.	☐	☐	☐
Gauss lag måste förändras när man går från elektrostatik till elektromagnetism.	☐	☐	☐
De konstitutiva ekvationerna beskriver materialegenskaper.	☐	☐	☐
Induktion är en mekanism där tex en krets försöker motverka flödesändringar.	☐	☐	☐
Om man pratar om en spoles induktans menar man dess självinduktans.	☐	☐	☐
Om man pratar om en spoles induktans menar man dess ömsesidiga induktans.	☐	☐	☐

E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	Rätt	?	Fel
Om gruppshastigheten är större än fashastigheten är materialet dispersionsfritt.	☐	☐	☐
Vakuüm är dispersionsfritt.	☐	☐	☐
Att materialet är dispersivt betyder att de dielektriska egenskaperna varierar med frekvensen.	☐	☐	☐
För en mycket god ledare gäller normalt att $\sigma/\omega\epsilon \gg 1$	☐	☐	☐
För en isolator gäller normalt att $\sigma/\omega\epsilon \ll 1$	☐	☐	☐
Inträngningsdjupet definieras som $1/\beta$ där β är faskonstanten.	☐	☐	☐

Problemlösningsdel (8 poäng)

A) En plan elektromagnetisk våg med frekvensen 1 GHz sänds ut från en antennenordning under vatten, vågen propagerar 5 cm genom vattnet och reflekteras sedan mot ett material med relativ permittivitet $\epsilon_r = 3,0$ och konduktivitet $\sigma = 0,0$. Antag att vattnet har den relativa permittiviteten $\epsilon_r = 78,0$ och konduktiviteten $\sigma = 0,2$ och att den utsända intensiteten från sändaren är 1 W/m^2 . Hur stor är intensiteten hos den reflekterade våg som når tillbaka till antensystemet? Ni kan anta att den propagerande vågen är en ideal plan våg och även räkna med att vattnet är ett medium med låga förluster, dvs $\sigma/\omega\epsilon \ll 1$.

Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift **B**, **C**, **D** och **E**)

B) Den elektromagnetiska teorin baseras på postulat. Vilket eller vilka av följande påståenden om den grundläggande fysiken i uppgift A är riktiga?	Rätt	?	Fel
För en fullständig beskrivning av den fysikaliska grunden behövs exakt två postulat.	☐	☐	☐
För en fullständig beskrivning av den fysikaliska grunden behövs exakt fyra postulat.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på Gauss lag och på att E-fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐
C) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
Den retarderade potentialen beskriver hur potentialen från en laddning avtar med avståndet.	☐	☐	☐
Vågekvationen för vektorpotentialen A kan härledas från Maxwells ekvationer.	☐	☐	☐
Man får välja $\nabla \times \mathbf{A}$ som man vill.	☐	☐	☐
Den magnetiska vektorpotentialen relateras till magnetfältet som $\nabla \cdot \mathbf{A} = \mathbf{B}$	☐	☐	☐
Den magnetiska vektorpotentialen relateras till magnetfältet som $\nabla \cdot \mathbf{B} = \mathbf{A}$	☐	☐	☐
Begreppet retarderade potentialer härrör sig från att inget kan färdas snabbare än ljuset.	☐	☐	☐
D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
Snells lag gäller endast i gränssytor där permeabiliteten är samma på båda sidorna, dvs $\mu_1 = \mu_2$.	☐	☐	☐
Snells reflektionslag säger att infallsvinkeln är samma som reflektionsvinkeln.	☐	☐	☐
Poyntingvektorn på ytan av en lång rak ledare som för en ström är riktad i strömmens riktning.	☐	☐	☐
Poyntingvektorn på ytan av en lång rak ledare som för en ström är riktad radiellt ut från ledarens centrum.	☐	☐	☐
Ljushastigheten i ett medium bestäms av permeabiliteten och permittiviteten.	☐	☐	☐
Direktiviteten är 1,0 för en Hertzdipol.	☐	☐	☐
E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?	Rätt	?	Fel
En Hertzdipol är en kvarts våglängd lång.	☐	☐	☐
Strömmen i antennen varierar inte längs en Hertzdipol.	☐	☐	☐
Strålningsresistansen hos en kvartsvågsantenn är oberoende av strålningseffekten.	☐	☐	☐
Strålningsresistansen hos dipolantenner minskar med längden.	☐	☐	☐
En kvartsvågsantenn är ekvivalent med en halvsvågsantenn över ett ledande plan.	☐	☐	☐
Strömmen är konstant längs en halvsvågsantenn.	☐	☐	☐

Problemlösningsdel (8 poäng)

A) En kort sändarantenn kan behandlas som en elektrisk punktdipol: $\mathbf{p}(t) = p_0 \sin(\omega t)\hat{\mathbf{z}}$. Tänk dig en stor sfär med radie R som omsluter punktdipolen. Punktdipolen befinner sig i den tänkta sfärens centrum och det gäller att $R \gg \lambda$. Bestäm ögonblicksvärdet av den totala effekten $P(t)$ genom sfärens yta.

Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift **B**, **C**, **D** och **E**)

B) Den elektromagnetiska teorin baseras på postulat. Vilket eller vilka av följande påståenden om den grundläggande fysiken i uppgift A är riktiga? **Rätt ? Fel**

För en fullständig beskrivning av den fysikaliska grunden behövs exakt två postulat.

För en fullständig beskrivning av den fysikaliska grunden behövs exakt fyra postulat.

Den fysikaliska grunden baseras på Faradays lag.

Den fysikaliska grunden baseras på Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.

Den fysikaliska grunden baseras på att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.

Den fysikaliska grunden baseras på att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.

C) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

Poyntingvektorn uttrycker en vågs energi i en viss riktning.

Poyntingvektorn uttrycker en vågs intensitet och vågens utbredningsriktning.

Poyntings teorem uttrycker laddningskonservering.

En vågs energi färdas med fashastigheten.

Reflektionskoefficienten för effekt vid vinkelrätt infall är det samma som kvadraten på reflektionskoefficienten för amplituden.

Transmissionskoefficienten för effekt vid vinkelrätt infall är det samma som kvadraten på transmissionskoefficienten för amplituden.

D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

En monokromatisk våg innehåller flera frekvenskomponenter.

En cirkulär polariserad plan våg träffar en plan gränssyta till ett förlustfritt dielektrikum under Brewstervinkeln. Reflektionen blir elliptiskt polariserad.

En cirkulärpolariserad plan våg träffar en plan gränssyta till ett förlustfritt dielektrikum under Brewstervinkeln. Reflektionen blir cirkulärpolariserad.

En cirkulärpolariserad plan våg träffar en plan gränssyta till ett förlustfritt dielektrikum under Brewstervinkeln. Reflektionen blir linjärpolariserad.

Kritiska vinkeln härleds utifrån Snells lag.

Brewstervinkeln kan härledas utifrån Snells lag.

E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

Snells brytningslag härleds från Fresnels ekvationer.

I Snells lag spelar vågens polarisering ingen roll.

Vid totalreflektion uppstår en ytvåg som ej uppfyller Maxwells ekvationer.

En optisk fiber bygger på totalreflektion.

Totalreflektion sker vid alla infallsvinklar mellan 0° till 90° då ljusstrålen går från ett optiskt tätare till ett optiskt tunnare material.

Totalreflektion är även möjlig då ljusstrålen går från ett optiskt tunnare till ett optiskt tätare material.

Tenta 070824

1. Först måste vi bestämma ett uttryck för kapacitansen:

$$\begin{aligned} \text{Spänning: } U &= \int_{0,3\mu\text{m}}^{1,8\mu\text{m}} E_1 \cdot dl + \int_{0,3\mu\text{m}}^{0,8\mu\text{m}} E_2 \cdot dl + \int_{0\mu\text{m}}^{0,3\mu\text{m}} E_3 \cdot dl = \\ &= \int_{0,3\mu\text{m}}^{1,8\mu\text{m}} \frac{D}{\epsilon_1 \epsilon_0} \cdot dl + \int_{0,3\mu\text{m}}^{0,8\mu\text{m}} \frac{D}{\epsilon_2 \epsilon_0} \cdot dl + \int_{0\mu\text{m}}^{0,3\mu\text{m}} \frac{D}{\epsilon_3 \epsilon_0} \cdot dl = \\ &= \int_{0,3\mu\text{m}}^{1,8\mu\text{m}} \frac{Q}{A \epsilon_1 \epsilon_0} \cdot dl + \int_{0,3\mu\text{m}}^{0,8\mu\text{m}} \frac{Q}{A \epsilon_2 \epsilon_0} \cdot dl + \int_{0\mu\text{m}}^{0,3\mu\text{m}} \frac{Q}{A \epsilon_3 \epsilon_0} \cdot dl = \\ &= \frac{Q}{A \epsilon_1 \epsilon_0} \cdot 1\mu\text{m} + \frac{Q}{A \epsilon_2 \epsilon_0} \cdot 0,5\mu\text{m} + \frac{Q}{A \epsilon_3 \epsilon_0} \cdot 0,3\mu\text{m} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Kapacitans: } C &= \frac{Q}{U} = \frac{1}{\frac{1}{A \epsilon_1 \epsilon_0} \cdot 1\mu\text{m} + \frac{1}{A \epsilon_2 \epsilon_0} \cdot 0,5\mu\text{m} + \frac{1}{A \epsilon_3 \epsilon_0} \cdot 0,3\mu\text{m}} \\ &= \frac{A \epsilon_0}{\frac{1\mu\text{m}}{5} + \frac{0,5\mu\text{m}}{3} + \frac{0,3\mu\text{m}}{\epsilon_3}} = 6,123 \text{ nF} \end{aligned}$$

Beräkna ϵ_3 :

$$\frac{4 \cdot 10^{-9} \epsilon_0}{6,123 \text{ nF}} = \frac{1\mu\text{m}}{5} + \frac{0,5\mu\text{m}}{3} + \frac{0,3\mu\text{m}}{\epsilon_3} \Rightarrow$$

$$\frac{0,3\mu\text{m}}{\epsilon_3} = \frac{4 \cdot 10^{-9} \epsilon_0}{6,123 \text{ nF}} - \frac{1\mu\text{m}}{5} - \frac{0,5\mu\text{m}}{3} \Rightarrow$$

$$\epsilon_3 = \frac{0,3\mu\text{m}}{\frac{4 \cdot 10^{-9} \epsilon_0}{6,123 \text{ nF}} - \frac{1\mu\text{m}}{5} - \frac{0,5\mu\text{m}}{3}} \approx 1,4$$

$$\text{Svar } \epsilon_3 = 1,4$$

2)

Magnetiseringsströmmar:

Magnetiseringsströmstäthet:

$$\mathbf{J}_{mv} = \nabla \times \mathbf{M} = \nabla \times (M_0 \hat{\mathbf{z}}) = \mathbf{0}$$

Yt magnetiseringsströmstäthet:

$$\mathbf{J}_{ms} = \mathbf{M} \times \hat{\mathbf{n}} = M_0 \hat{\mathbf{z}} \times \begin{cases} +\hat{\mathbf{z}} & \text{på toppen} \\ \hat{\mathbf{r}} & \text{på mantelytan} \\ -\hat{\mathbf{z}} & \text{på botten} \end{cases} = \begin{cases} \mathbf{0} \\ M_0 \hat{\boldsymbol{\phi}} \\ \mathbf{0} \end{cases}$$

B-fältet lös som:

$$\mathbf{B}(\mathbf{R}_2) = \int_{S_{\text{mantel}}} \frac{\mu_0 \mathbf{J}_{ms}(\mathbf{R}_1) \times \mathbf{R}_{12}}{4\pi R_{12}^3} dS,$$

$$\mathbf{R}_1 = b\hat{\mathbf{r}} + z_1\hat{\mathbf{z}} \quad (\text{källpt})$$

$$\mathbf{R}_2 = a\hat{\mathbf{z}} \quad (\text{fältpt})$$

$$\mathbf{R}_{12} = \mathbf{R}_2 - \mathbf{R}_1 = -b\hat{\mathbf{r}} + (a - z_1)\hat{\mathbf{z}}$$

$$R_{12} = \sqrt{b^2 + (a - z_1)^2}$$

$$\mathbf{J}_{ms} \times \mathbf{R}_{12} = M_0 \hat{\boldsymbol{\phi}} \times (-b\hat{\mathbf{r}} + (a - z_1)\hat{\mathbf{z}}) = M_0 (b\hat{\mathbf{z}} + (a - z_1)\hat{\boldsymbol{\phi}})$$

Pga symmetri ser vi att $\mathbf{B}(\mathbf{R}_2) = B_z(\mathbf{R}_2)\hat{\mathbf{z}}$

$$B_z (R_z = a\hat{z}) = \int_{z_1 = -d/2}^{d/2} \frac{\mu_0 M_0 b \hat{z}}{4\pi (b^2 + (a-z_1)^2)^{3/2}} 2\pi b dz_1 =$$

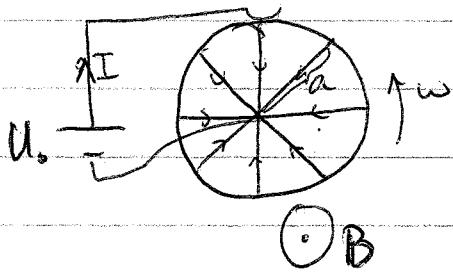
$$= \frac{\mu_0 b^2 M_0 \hat{z}}{2} \int_{z_1 = -d/2}^{d/2} \frac{dz_1}{(b^2 + (a-z_1)^2)^{3/2}} = \left\{ a-z_1 = z' \Rightarrow \frac{dz'}{dz_1} = -1 \right\}$$

$$= \frac{\mu_0 b^2 M_0 \hat{z}}{2} \int_{a+d/2}^{a-d/2} \frac{-dz'}{(b^2 + (z')^2)^{3/2}} = \frac{\mu_0 b^2 M_0 \hat{z}}{2} \left[\frac{z'}{b^2 \sqrt{z'^2 + b^2}} \right]_{a+d/2}^{a-d/2}$$

$$= -\frac{\mu_0 b^2 M_0 \hat{z}}{2} \left[\frac{a-d/2}{b^2 \sqrt{(a-d/2)^2 + b^2}} - \frac{a+d/2}{b^2 \sqrt{(a+d/2)^2 + b^2}} \right] =$$

$$= \frac{\mu_0 M_0 \hat{z}}{2} \left[\frac{a+d/2}{\sqrt{(a+d/2)^2 + b^2}} - \frac{a-d/2}{\sqrt{(a-d/2)^2 + b^2}} \right]$$

3

Hjulets radie: a

Krafter på laddningar $\vec{F} = q(\vec{v} \times \vec{B})$
 är riktad radieutåt då hjulet roterar \Rightarrow
 En rörelse emk induceras riktad utåt.

$$V_{\text{rörelse}} = \int_L \vec{v} \times \vec{B} \cdot d\vec{l} = \int_{r=0}^a \omega r \hat{\varphi} \times B_0 \hat{z} \cdot \hat{r} dr =$$

$$= \int_{r=0}^a \omega r B_0 \hat{r} \cdot \hat{r} dr = \int_{r=0}^a \omega r B_0 dr = \frac{\omega a^2 B_0}{2}$$

Kirchoffs sp. laggar $U_0 - V_{\text{rörelse}} = R \frac{I}{n} \Rightarrow V_{\text{rörelse}} = U_0 - R \frac{I}{n}$

$$U_0 - \frac{\omega a^2 B_0}{2} = R \frac{I}{n}$$

$$\Rightarrow I = \frac{n}{R} \left(U_0 - \frac{\omega a^2 B_0}{2} \right)$$

Mekanisk effekt P_{mek} : $P_{\text{mek}} = P_{\text{batteri}} - P_{\text{värme/ohmiska}} =$

$$= U_0 I - n R \left(\frac{I}{n} \right)^2 = I \left(U_0 - R \frac{I}{n} \right) =$$

$$= \frac{n}{R} \left(U_0 - \frac{\omega a^2 B_0}{2} \right) \frac{\omega a^2 B_0}{2}$$

Ursärla

Vridmoment: $P_{\text{mek}} = \omega \cdot T_{\text{mek}}$

$$\Rightarrow T_{\text{mek}} = \frac{P_{\text{mek}}}{\omega} = \frac{n}{R} \left(U_0 - \frac{\omega a^2 B_0}{2} \right) \frac{a^2 B_0}{2}$$

4

1 W/m² effekt propagerar som i vatten $\epsilon_r = 78, \sigma = 0,2$
frekvensen 1 GHz

Reflekteras mot material med $\epsilon_r = 3, \sigma = 0$ och propagerar tillbaka till antensystemet.

Vi räknar med $\frac{\sigma}{\omega\epsilon} \ll 1$, För denna situation har vi $\frac{\sigma}{\omega\epsilon} = 0,046$

Hur effekten transmittas genom ett medium beskrivs av

$$P(z) = \frac{E_0^2}{2|Z_c|} e^{-2\alpha z} \cos \theta_z \quad \text{Där vågimpedansen } Z_c = |Z_c| e^{j\theta_z}$$

$$\text{Vid } z=0 \text{ får vi: } 1 = \frac{E_0^2}{2|Z_c|} \cos \theta_z$$

$$\text{För } \frac{\sigma}{\omega\epsilon} \ll 1 \text{ gäller } \alpha = \frac{\omega\epsilon''}{2} \sqrt{\frac{\mu}{\epsilon'}} = \left\{ \text{i vatten} \right\} = 4,27 \text{ m}^{-1}$$

Vi behöver även reflektionskoefficienten för reflektion i gränsvillan de två materialen.

$$\text{Vågimpedansen beräknas som } Z_c = \sqrt{\frac{\mu}{\epsilon'}} \left(1 + j \frac{\epsilon''}{2\epsilon'} \right)$$

$$\text{Det ger reflektionskoefficienten } r_{12} = \frac{\sqrt{\frac{\mu_0}{78\epsilon_0}} \left(1 + j \frac{0,2}{4\pi \cdot 10^9 \cdot 78\epsilon_0} \right) - \sqrt{\frac{\mu_0}{3\epsilon_0}}}{\sqrt{\frac{\mu_0}{78\epsilon_0}} \left(1 + j \frac{0,2}{4\pi \cdot 10^9 \cdot 78\epsilon_0} \right) + \sqrt{\frac{\mu_0}{3\epsilon_0}}} = \frac{-45988 + j427}{67683 + j966}$$

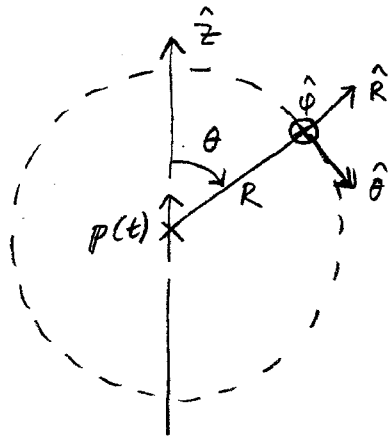
Imaginär delen är så liten så den kan försummas \Rightarrow Reflektionskoefficient för effekt

$$R = |r_{12}|^2 = 0,45$$

Reflekterad effekt efter propagation tillbaka till antensystemet blir

$$P = 1 e^{-2 \cdot 4,27 \cdot 0,1} \cdot 0,45 \text{ W/m}^2 = 0,19 \text{ W/m}^2$$

5

$$\hat{z} \times \hat{R} = \sin \theta \hat{\varphi}$$

$$p(t) = p_0 \sin(\omega t) \hat{z}$$

$$\begin{aligned} B &= [R \gg \lambda] = \frac{\mu_0}{4\pi c} \frac{p''(t - \frac{R}{c}) \times \hat{R}}{R} = \\ &= \frac{\mu_0}{4\pi c} \frac{(-\omega^2) p_0 \sin(\omega(t - \frac{R}{c})) \hat{z} \times \hat{R}}{R} = \\ &= \underbrace{-\frac{\mu_0 \omega^2 p_0 \sin(\omega(t - \frac{R}{c}))}{4\pi c R}}_B \sin \theta \hat{\varphi} \end{aligned}$$

$$E = cB \hat{\theta}, \text{ enligt regeln om högersystem}$$

$$P_s = E \times H = cB \hat{\theta} \times \frac{B}{\mu_0} \hat{\varphi} = \frac{cB^2}{\mu_0} \hat{R}$$

$$\begin{aligned} P(t) &= \oint P_s \cdot \hat{R} dS = \oint \frac{cB^2}{\mu_0} dS = \\ &= \int_0^\pi \frac{c}{\mu_0} \left(\frac{\mu_0 \omega^2 p_0 \sin(\omega(t - \frac{R}{c}))}{4\pi c R} \sin \theta \right)^2 R d\theta R \sin \theta 2\pi = \\ &= \frac{\mu_0}{c} \frac{\omega^4 p_0^2 \sin^2(\omega(t - \frac{R}{c}))}{8\pi} \int_0^\pi \sin^3 \theta d\theta \\ \int_0^\pi \sin^3 \theta d\theta &= \left[-\cos(\theta) + \frac{\cos^3(\theta)}{3} \right]_0^\pi = 1 - \frac{1}{3} + 1 - \frac{1}{3} = \frac{4}{3} \end{aligned}$$

$$P(t) = \frac{\mu_0 \omega^4 p_0^2 \sin^2(\omega(t - \frac{R}{c}))}{6\pi c}$$